

2015-05-21

TJÄNSTESKRIVELSEJusterade regler för skolpeng/
programpeng utomlands

Utbildningsnämnden

Justerade regler för skolpeng och programpeng utomlands

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar

1. att begränsa möjligheten att ta med skolpeng/programpeng utomlands till ett läsår (två terminer). Begränsningen ska tillämpas från och med höstterminen och gälla alla pågående och nya ansökningar till höstterminen 2015. För pågående utlandsstudier med skolpeng/programpeng utomlands blir läsåret 2015/16 det sista läsåret som det blir möjligt att ta med sig peng.
2. att förtydliga reglerna om skolpeng/programpeng utomlands genom att skilja handläggningsregler från regler som gäller ansökan
3. att tydliggöra relationen mellan den utländska skolan och utbildningsenheten, dvs. att minska administrationen för vårdnadshavarna. Nacka kommun ersätter endast skolorna som skriver kontrakt med kommunen, där de bland annat förbinder sig att acceptera utbetalning två gånger per termin.
4. att kräva att ansökan om skolpeng/programpeng utomlands inkommer till utbildningsenheten minst två månader före avresa så att ansökningen hinner bedömas och kontrakt med den aktuella skolan hinner upprättas.

Sammanfattning

Jurist- och kanslienheten har tillsammans med utbildningsenheten gjort en genomgång av rättsläget, antalet ansökningar och kostnaderna för skolpeng/programpeng utomlands. Det har då framkommit att kostnaderna för skolpeng/programpeng utomlands har ökat samtidigt som det finns behov av att se över regelverket för att göra en tydligare uppdelning mellan den sökandes, den utländska skolans och utbildningsnämndens ansvar.

Kostnadsökningen för skolpeng utomlands bör begränsas utan att minska det stöd som nackabor som vill eller behöver vistas utomlands kan få. Begränsningen till ersättning i ett år är i linje med folkbokföringens regler om utvandring och bör därför införas som gräns för att få ta med sig skolpengen/programpengen utomlands.

Ärendet

Under de senaste två åren har utbildningsnämnden fattat beslut om justeringar av reglerna för skolpeng och programpeng¹ utomlands två gånger. Syftet med regeländringarna är dels att förtydliga för vårdnadshavarnas, Nacka kommuns och den utländska skolans ansvar. Reglerna har även justerats för att möta ändringarna i skollagen när det gäller ersättningar för internationella skolor och statsbidrag för s.k. utlandssvenskar. Syftet med justeringarna är att säkerställa att möjligheten att ta med skolpeng utomlands ligger i linje svensk lagstiftning samt att förtydliga reglerna så att det blir tydligt att kommunen kan ändra reglerna². Vidare har de ändringar som gjorts varit i syfte att säkerställa att Nacka betalar ut skolpeng endast till skolor som står under tillsyn av nationella myndigheter eller som frivilligt deltar i fastställda program för uppföljning och utvärdering, dvs. att säkerställa att skolpengen bekostar utbildning med godtagbar kvalitet.

De nuvarande förslagen till justeringar syftar till att ytterligare tydliggöra reglerna samt att begränsa kostnaderna för skolpeng utomlands.

Juridik- och kanslienheten har tillsammans med utbildningsenheten gått igenom regelverket för utlandsstudier, utlandsvistelse för skolpliktiga elever samt Nacka kommuns egna regler för att ta med sig skolpeng utomlands. Vidare framgår att kostnaderna för skolpeng utomlands 2014 uppgick till ca tre miljoner och att de successivt har ökat. För närvarande använder 32 grundskoleelever möjligheten att ta med sig skolpengen utomlands samt 20 elever i gymnasieskolan. Ytterligare ansökningar har inkommit under april och maj månad. Det förekommer att elever använder skolpeng utomlands så länge som sex terminer. Se bifogad pm.

Förslaget till ändringar

I dag finns ingen tidsgräns för hur länge ersättning för skolpeng kan betalas ut. Eftersom det är av stor vikt att eleven under sin studietid är folkbokförd i Nacka för att skolpeng utomlands ska betalas ut, bör möjligheten att utbetala skolpeng för studier utomlands vara högst ett år. Denna tidsgräns är i linje med folkbokföringens regler om hur länge en person kan vistas utomland utan att registreras som utvandrad och samma tidsgräns gäller även för vad som kan medges när det gäller att fullgöra skolplikt på annat sätt³.

Förslaget kommer även medföra att de ökande kostnaderna för skolpeng utomlands begränsas.

¹ I fortsättningen avses även programpeng dvs. skolpeng i gymnasieskolan när skolpeng skrivs för att minska upprepningar.

² 2014 infördes en upplysning i reglerna om att Nacka kan ändra reglerna beroende på ändringar i lagstiftning med mera.

³ Skollagen innehåller regler för när skolpliktiga barn kan tillåtas att fullgöra skolplikten på annat sätt än i grundskola i Sverige, jfr. 24 kap. 23-25 §§ skollagen (2010:800). För ett medgivande krävs mycket speciella skäl och frågan ska prövas av elevens hemkommun.

Nuvarande regler innehåller både regler och rutiner för handläggningen. Det bör tydliggöras vilka krav som kommunen ställer för att medskick av skolpeng/programpeng ska ske och dessa då bör separeras från rena handläggningsrutiner som i sig inte påverkar möjligheten att ta med skolpengen/programpengen utomlands.

Nacka kommun betalar skolpeng utomlands i efterskott – enligt revisorernas krav – dvs. vid terminsslut, men de flesta skolor accepterar inte detta. Vårdnadshavarna får därför i många fall betala skolgången till dess att skolan fått skolpengen från Nacka, då en återbetalning till vårdnadshavarna sker. Denna ordning är opraktisk och omständlig för vårdnadshavarna. I de nya reglerna bör det därför slås fast att skolpengen i fortsättningen ska betalas direkt till skolan med två utbetalningar per termin. Att det sker vid två tillfällen under en termin är för att skolorna i mindre utsträckning ska behöva ligga ute med pengar. Utbildningsenheten bör även kräva att skolorna på förhand accepterar detta och bör inte heller godkänna att skolpengen tas med till skolor som inte accepterar detta krav. Denna ordning ska säkerställa att utbetalning av skolpeng/programpeng sker till aktuell skola och uppgifter om inbetalning bör verifieras av skolan och inte av vårdnadshavaren. Detta bör minska administrativa problem för vårdnadshavarna och möjliggöra en direktkontakt mellan skolan och utbildningsenheten.

En ansökningstid bör införas för att utbildningsenheten ska hinna bedöma ansökningarna och skriva kontrakt med den mottagande skolan innan vårdnadshavare och barn åker utomlands. Två månader före avresa förefaller vara en rimlig ansökningstid för att utbildningsenheten ska granska ansökningen, etablera kontakt med skolan och ev. begära kompletterande uppgifter.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för skolpeng utomlands uppgick 2014 till ca 3 miljoner kronor och var tre gånger så hög som 2010. Ersättningen förskjuts ofta mellan åren vilket leder till att det är svårt att få kostnaderna att belasta rätt år. Ett införande av möjlighet att få skolpeng under ett läsår kommer att minska Nacka kommuns kostnader samt bryta de ökande kostnaderna för skolpeng utomlands.

Konsekvenser för barn

Förslagen förväntas inte få några konsekvenser för barn.

Lotta Valentin
Enhetschef

Per Gunnar Rosengren
Utbildningsexpert

Bilagor

Pm om skolpeng utomlands, rättslig reglering, kostnader samt nu gällande regler för skolpeng utomlands